

Grade: 1

Lesson Number: 3

Unit Name: Basic Features - Vowels

Course: Bolī

Title: Basic Features (kannā) / (bihārī)

Standards

Standard 1: Understanding Basic Features of Reading

- Students understand the basic features of reading, select letter patterns, and know how to translate them into spoken language. Application includes both oral and silent reading.
 - *Students match oral words to printed words.*
 - *Students create and state a series of rhyming words.*
 - *Students blend consonants together.*
 - *Students read aloud with fluency in a manner that sounds like natural speech.*

Standard 4: Writing Sentences and Paragraphs

- Students begin to write coherent sentences and paragraphs.
 - *Students go through the writing process (prewriting, drafting, revising, and editing successive versions).*
 - *Students print legibly and space letters, words, and sentences appropriately.*

Objectives

1. Children learn the sound of **ਕੰਨਾ** (kannā) and practice writing.

Prerequisites

- None.

Materials

- Dry/Erase Board
- Markers
- Writing strips
- Picture/ Word worksheet
- Kannā Muhārñī chart
- Bihārī Muhārñī chart

Advanced Preparation

- Teacher should have kannā and bihārī written on chart paper.
- Teacher should have kannā and bihārī muhārñī chart prepared (muhārñī below).

Engagement (15-20 minutes)

- Ask children to give you a list of English words that bring out the sound 'aa' (ā) like in the words 'car,' 'bar,' and 'jar.'

- Ask the children if they know what is used in Gurmukhī to make that sound. Continue if anyone knows, but if not write some of the English words in Gurmukhī.
ਕਾਰ ਬਾਰ ਜਾਰ
- Ask them if they know what sounds makes ‘aa.’ They should be able to pick out the kannā. Ask them if they know what it’s called. If not, tell them.
- Go over the explanation of kannā:
 - Explaining that it comes after a letter.
 - Kannā cannot be used with ਓ and ਏ.
- Use this as a reference if need be:
http://www.advancedcentrepunjabi.org/words_intro.html. (A note on the above link: Please recognize that the transcriptions in the above link are not accurate.)

Exploration (35-40 minutes)

- Tell the children that you will show them 10 pictures. For each picture children should give you the corresponding Pañjābī word; if they do not know the word, give them a hint or tell them the word. Have someone volunteer to write on the board.
 - ਕਾਰ, ਨਾਖ, ਗਾਜਰ, ਸਾਬਨ, ਤਾਲਾ, ਬਾਲਕ, ਕਾਲਾ, ਧਾਗਾ, ਚਾਰ, ਦਾਲ (kar, nākh, gājar, sāban, tālā, bālak, kāla, dhāgā, cār, dāl)
- For practice, now point to your kannā muhārñī chart and go through it together as a class. Try to use a rhythmic tune if you can.
- Then ask children to think of family relationships that use the **kannā**. Give them hints if needed: mother’s father (ਨਾਨਾ, nānā), father’s younger brother (ਚਾਚਾ, cācā), etc...
- Have them write these out and then ask them what the female or the wives of these men will be called.
- Let them say it aloud. (ਨਾਨੀ, nānī; ਚਾਚੀ, cācī) Most of them will know it.
- Then ask them what makes the sound ‘ee’ (ī).
- Tell them it is called the bihārī (ਬਿਹਾਰੀ) – Write the word on the board and ask them to identify the kannā in the word ਬਿਹਾਰੀ.
- Write the female relations on the words and have children write them on their papers.
 - ਮਾਮੀ, ਦਾਦੀ, ਨਾਨੀ, ਚਾਚੀ, ਤਾਯੀ (māmi, dādī, nānī, cācī, tāyī)
- Again ask children to identify the kannā and show them the bihārī. Explain to them that the bihārī comes after the letter and is the same sound “ee” that they hear in ‘he, knee, see.’
- Emphasize the reading of the words focusing on the kannā and bihārī.
- Go over the bihārī muhārñī chart together with the children. Try to use a rhythmic tune if you can.
- Ask children if they know any other words that might use bihārī. Let them share words with the class.
- Give them example of the following words and have them practice writing them on the lined sheets below.
 - ਖੀਰ, ਵੀਰ, ਨੀਲਾ, ਤੀਰ, ਘੜੀ, ਸੀਟੀ, ਬੀੜ, ਬੀਬੀ (khīr, vīr, nīlā, tīr, ghaṛī, sītī, bīṛ, bībī)

- If you feel that your group of children will be able to use kannā and bihārī in words together, introduce them. At an initial level though, try to stick to use of the same vowel symbol per word.
 - ਵੀਰਵਾਰ, ਪਤੀਲਾ, ਪੀਲਾ, ਦੀਵਾ, ਨਾਲੀ, ਹਾਥੀ (vīrvār, patīlā, pīlā, dīvā, nālī, hāthī)

Explanation/Extension (5-10 minutes)

- Give children a ‘picture and word matching sheet’ and see if they can match the words with the pictures.

Evaluation (On-going)

- Ask children to find words that use the kannā or bihārī for homework.

Teacher Resources

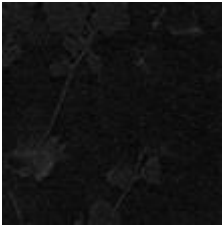
Muhārṇī

- ਆ - ਸਾ ਹਾ
 ਕਾ ਖਾ ਗਾ ਘਾ ਙਾ
 ਚਾ ਛਾ ਜਾ ਝਾ ਵਾ
 ਟਾ ਠਾ ਡਾ ਢਾ ਣਾ
 ਤਾ ਥਾ ਦਾ ਧਾ ਨਾ
 ਪਾ ਫਾ ਬਾ ਭਾ ਮਾ
 ਯਾ ਰਾ ਲਾ ਵਾ ਤਾ
 ਸ਼ਾ ਖ਼ਾ ਗ਼ਾ ਜ਼ਾ ਫ਼ਾ

- - ਈ ਸੀ ਹੀ
 ਕੀ ਖੀ ਗੀ ਘੀ ਙੀ
 ਚੀ ਛੀ ਜੀ ਝੀ ਵੀ
 ਟੀ ਠੀ ਡੀ ਢੀ ਣੀ
 ਤੀ ਥੀ ਦੀ ਧੀ ਨੀ
 ਪੀ ਫੀ ਬੀ ਭੀ ਮੀ
 ਯੀ ਰੀ ਲੀ ਵੀ ਤੀ
 ਸ਼ੀ ਖ਼ੀ ਗ਼ੀ ਜ਼ੀ ਫ਼ੀ

Pictures

Words for writing

ਖੀਰ

ਵੀਰ

ਤੀਰ

ਘੜੀ

ਸੀਟੀ

ਬੀਬੀ

ਪੀਲੀ

ਨੀਲੀ

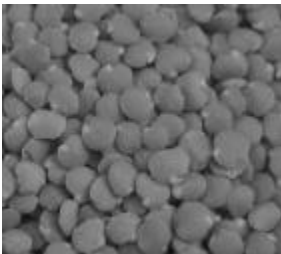
Muhārnī

– ਅ – ਸਾ ਹਾ
 ਕਾ ਖਾ ਗਾ ਘਾ ਙਾ
 ਚਾ ਛਾ ਜਾ ਝਾ ਵਾ
 ਟਾ ਠਾ ਡਾ ਢਾ ਨਾ
 ਤਾ ਥਾ ਦਾ ਧਾ ਨਾ
 ਪਾ ਫਾ ਬਾ ਭਾ ਮਾ
 ਯਾ ਰਾ ਲਾ ਵਾ ਝਾ
 ਸ਼ਾ ਖ਼ਾ ਗ਼ਾ ਜ਼ਾ ਫ਼ਾ

- - ਈ ਸੀ ਹੀ
ਕੀ ਖੀ ਗੀ ਘੀ ਕੀ
ਚੀ ਛੀ ਜੀ ਝੀ ਵੀ
ਟੀ ਠੀ ਡੀ ਢੀ ਣੀ
ਤੀ ਥੀ ਦੀ ਧੀ ਨੀ
ਪੀ ਫੀ ਬੀ ਭੀ ਮੀ
ਯੀ ਰੀ ਲੀ ਵੀ ਤੀ
ਸੀ ਖੀ ਗੀ ਜੀ ਫੀ

Pictures

Words for writing

ਖੀਰ

ਵੀਰ

ਤੀਰ

ਘੜੀ

ਸੀਟੀ

ਬੀਬੀ

ਪੀਲੀ

ਨੀਲੀ